וגנר, מכחיש כאילו הקוטג' של קובי ניקנה קודם על־ידי אחר ועבר לידיו של קובי ממנו.

מה קרה עם הדירה?

מרות זאת מצוייה בידי כתב העולם הזה, ובידי המישטרה, עדות לכך ש־קובי עופר רכש את הקוטג' מידי ישראלי המתגורר בארה"ב שנים רבות, אשר שילם תמורתו 53 אלף דולר. לפי אותה גירסה מכר הישראלי את הקוטג' תמורת דולרים ששולמו בארה"ב. גירסה זו מוכחשת על־ידי כל הנוגעים בדבר, וקשה להוכיח בלי חקירה מישטרתית בארה"ב. המישטרה כבר החלה חוקרת בפרשה, ובידיה החוט שיובילנה אל הישראלי המוכר וב־אמצעותו יתברר הכל.

כפי שאברהם עופר הסדיר דירה לבעלה־לשעבר של טליה ליבני, יאיר („קוייה") רובין, שקיבל דירה בתנאי זוג צעיר למרות שהיה גרוש (העולם הזה, 2045). דבר המהווה עבירה פלילית, כך נהג גם לגבי עשרות אחרים שאותם ביקש לקנות. כך, למשל, רצה להתקרב לחוג־לשילוב, שמרכזו בגיבעתיים, בהנהגת חברי־הכנסת עדי אמוראי ומיכה חריש. איש־הביצוע של החוג הוא דניאל ויינמן, המנהל מערכת־חורמה נגד ראש־עיריית גיבעתיים, קובה קרייזמן. לדניאל ויינמן ניתנה דירה בתנאי זוגות צעירים ברחוב ההסתדרות 25 בגיבעתיים. הדירה עלתה לו בשנת 1974 67 אלף לירות. הזוג ויינמן מכר אותה מבלי שגר בה, בספטמבר 1975, במחיר של 195 אלף לירות. פרשה זו דומה לפרשת הדירה של חותנתו של דן עופר, חנה פן, אולם הפעם מדובר בדירה שנמכרה בתנאי זוגות צעירים. לפי חוקי המדינה היה על דניאל ויינמן להיות נשוי אחרי ינואר 1967, כדי לעמוד בתנאים לקבלת הדירה, וכך גם קובע הסעיף הראשון בחוזה שאותו חתם עם שיכון עובדים. אולם ויינמן נישא רק בספטמבר 1963, ולא עמד בתנאי החוזה ובחוקי המדינה. למרות זאת קיבל את הדירה מבלי שגר בה כלל, ומכרה לאחר־מכן.

ויינמן עצמו טוען כי הודיע לשיכון עובדים, בשעתו, כי התחתן לפני המועד, ואם־כי הודעתו אבדה, הרי נמצא לו פקיד שזכר כי הודיע זאת. כן טען כי מכר את הדירה כיוון שבזמן שעבר מאז הרי־שמתו לדירה ועד לקבלתה קנה דירה אחרת, וכדי לשלם את מחירה מכר את הדירה שרכש בתנאי זוגות צעירים.

ויינמן הגיש ליועץ־המישפטי־לממשלה בקשה לעיכוב הליכים, בתיק פלילי שנפתח נגדו בפרקליטות מחוז תל־אביב, ומסר לי כי היועץ הורה על סגירת התיק. מקורות מישרד־המישפטים הכחישו זאת בכל תוקף, וטענו כי טרם ניתנה כל החלטה בנדון.

השיטות שנוקט אברהם עופר כוללות גם הונאות בוועדת־בניין־ערים, לטובת ענייניו ועניינ־י החברה שאותה ניהל. פרשת הדירות ברחוב שמריהו לוין בירושלים מהווה דוגמה נאה לעקיפה של עיריית ירושלים, חברת שיכון ופיתוח הממשלתית, ודיירי שיכון עובדים גם־יחד, תוך הפרכת האגדה שעופר דאג למשתכנים הקטנים.

שם המישחק: הונאה

בשנת 1970 הודיעה שיכון עובדים, יחד עם שיכון ופיתוח הממשלתית, על מכירת 33 דירות־רווחה במשולש של הרחובות שמריהו לוין ורחוב חביב בקריית־יובל בירושלים. הדירות היו בנות 3.5 ו־4 חדרים, וההרשמה היתה מלאה. הנרשמים התבקשו לשלם 76 אלף לירות, לערך. ליד בתי־הדירות ניבנו אותה עת שישה קוטג'ים נאים ביותר, בני שישה חדרים. קוטג'ים אלה לא הוצעו למכירה לציבור, אלא נמכרו לפרוטקציונרים בעלי קשרים עם שיכון עובדים, במחיר של 91.3 אלף לירות האחד. בין הזוכים היה פרופסור יחיאל בקר, שאצלו עשתה בי־אותה עת עבודת מאסטר בתו של מנהל שיכון עובדים בירושלים, יעקב ויינברג.

לפני שנכנסו דיירי הדירות הרגילות לגור בהן, הם התבקשו להוסיף כמה אלפי לירות כהפרשי־הצמדה למחיר. הדיירים התארגנו לפעולה בראשות אמנון מרגלית, בנו של אחד מראשי מיפלגת־העבודה בירושלים, ביצעו עבודת־סקר שגילתה את העובדות הבאות:

● 33 הדירות וכן שישה הקוטג'ים ניבנו על־ידי הקבלן התל־אביבי משה עופר (לא קרוב של השר), וחלק ניכר מהוצאות־הבנייה שלהם הועמס על הדירות הרגילות. למשל, עבודות־הפיתוח של השטח, שנעשו על־ידי האחים ברזאני, בסך 420 אלף לירות, הועמסו על הדירות בלבד. כך גם לגבי עבודות החשמל והצרנרת, בסך כולל של 100 אלף לירות.

● חלק מתוספת־המחיר הוסבר לדיירים בהצמדת מחיר הקרקע לדירה. התברר כי עיריית ירושלים החליטה, בנובמבר 1970, כי שיכון עובדים תשלם מס־השבחה על הדירות שניבנו שלא כחוק, בסך 35 אלף לירות לבניין (הוקמו שלושה בניינים ל־33 הדירות הרגילות). ביום 23.6.71 נערך דיון בוועדה־לבניין־ערים של ירושלים, ואברהם עופר ביקש לבטל את מס־ההשבחה. הוא אמר כי הדירות מיועדות לזוגות צעירים, וכי חברתו שילמה עבור הקרקע 4000 לירות לדירה.

בדיקה של אמנון מרגלית העלתה, כי המחיר ששולם לקרקע היה 1387 לירות לדונם, ששולמו על־ידי מינהל־מקרקעי־ישראל לקרן־הקיימת־לישראל. בנסח המקרקעין אין כל רישום לכך ששיכון עובדים שילמה תמורת הקרקע. ראשי מינהל־מקרקעי־ישראל מסרו, כי שיכון עובדים קיבלה את הקרקע ללא תשלום.

שר־השיכון אברהם עופר

מירמה כפולה

מכאן שעופר רימה את עיריית ירושלים פעמיים: בפעם הראשונה, כאשר אמר כי הדירות הן לזוגות צעירים ואילו הן נמכרו כדירות־רווחה, ובשנייה, כשטען כאילו שילם תמורת הקרקע 4000 לירות לדירה, בעוד שלמעשה לא שילם מאומה. הונאת העירייה היא עבירה פלילית. מה־גם שבעיקבותיה הוקטן שיעור מס־ההשבחה ל־10 אלפים לירות לדירה.

● העמסת הוצאות פיתוח הקוטג'ים על הדירות מהווה הונאה של המדינה. הדירות ניבנו במשותף על־ידי שיכון עובדים וחברת שיכון ופיתוח הממשלתית. הקוטג'ים — רק על־ידי שיכון עובדים.

אמנון מרגלית וחבריו פנו מיספר פעמים, בשנת 1971 ובשנת 1972, למזכיר ההסתדרות יצחק בן־אהרון ולמזכיר חברת העובדים אשר ידלין, בבקשה שיתערבו בהונאות אלה, אך ללא תוצאות. גם עופר סירב להיפגש עימם.

יגאל לביב ■

(הרשימה הבאה בסידרה: קונניית הזוגות הצעירים)

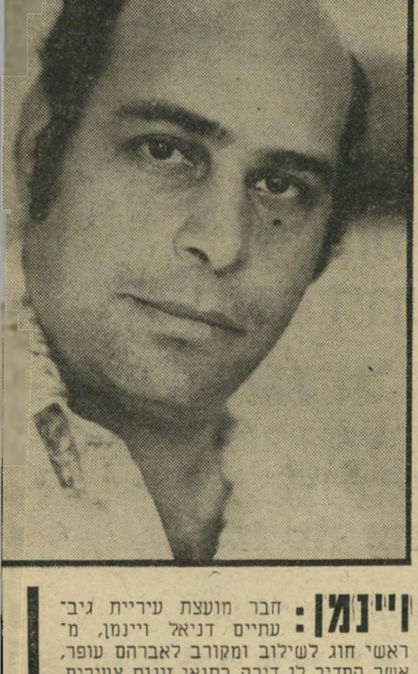

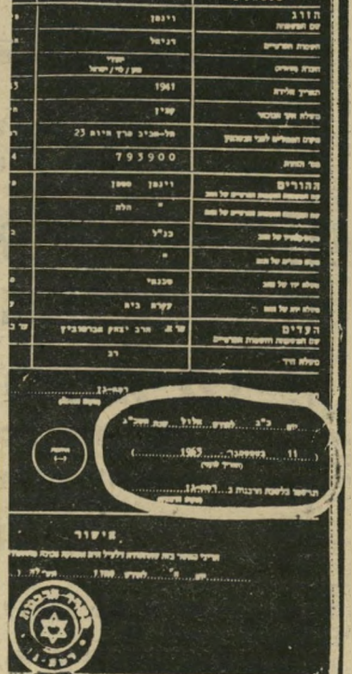

דירה בניגוד לחוק

במיסמך למעלה נראה העמוד הראשון בחוזה רכישת הדירה של דניאל ויינמן מחברת שיכון עובדים בגיבעתיים, הקובע כי תנאי זוגות צעירים יקבל רק מי שהתחתן אחרי 1.1.67. תעודת־הנישואין של דניאל ויינמן (משמאל) מראה, כי הוא התחתן ב־11.9.63.

ויינמן: חבר מועצת עיריית גיבעתיים דניאל ויינמן, מראשי חוג לשילוב ומקורב לאברהם עופר, אשר הסדיר לו דירה בתנאי זוגות צעירים.